

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, 14. maja 1932.

Štev. 55.

O kontroli jugoslovanskega izvoza rezanega in tesanega mehkega lesa

Za provedbo kontroliranega izvoza mehkega lesa v smislu nasvetov Zenevske konference je važna interna razdelitev kontingentov po produkcijskih področjih. Kot baza interne razdelitve jugosl. izvoznega kontingenta po produkcijskih področjih **more služiti edino detajlna statistika državnih železnic do l. 1929.** Leto 1930 že ne da prave slike, ker so področja Ljubljana, Zagreb in Sarajevo že v l. 1930 iz znanih vzrokov nesorazmerno znižala svoje obratno poslovanje, med drugim tudi pod uplivom ostre vnanje konkurence.

Slovenija je pri tem prikrajšana za izvesten odstotek, ker v statistiki državnih železnic ni upoštevana ona množina lesa, ki se jo je plovilo po Dravi in Savinji. Plovbo je treba tedaj upoštevati dodatno k statistiki državnih železnic. **Pri tej bazi pride do izraza v posameznih področjih efektivno natovorjeno blago, torej produkcija in ne eksport.** Eksport se na podlagi današnjih statistik ne da ločiti po področjih, ker je osobito izvoz preko luk popolnoma nepregleden glede provenijence lesa, ker se luk poslužujejo vsa produkcijska področja. Tako n. pr. izkazuje l. 1929 direkcija Zagreb skupno natovorjenih 503.300 ton tesanega in rezanega lesa, izvoz te direkcije preko obmejnih postaj in preko luk pa je izkazan s 491.660 tonami,

tako, da bi bila podjetja v direkciji Zagreb, če se samo njim pripíše ta izvoz, izvozila 98% svoje produkcije, kar je notorična nerensnica.

V ostalem pa ni v tesnem in rezanem lesu razlikovati med eksportno in neeksportno robo, ker si blago išče svoje kupce doma ali v eksportu edino le po ponudnih cenah in je razen malenkostne količine najslabše robe vsa sposobna za eksport. Naši mali posestniki v Dravski dolini n. pr. izvažajo večino blaga, ki ga zrežejo na vodnih žagah, na Madjarsko ali pa v Italijo in v Avstrijo.

Glasom železniške statistike se je natorilo l. 1929 mehkega in trdega tesanega in rezanega lesa

v direkciji Ljubljana	793.300 ton ali	42,8%
v direkciji Zagreb	503.300 ton ali	27,2%
v direkciji Sarajevo	555.980 ton ali	30,0%
produkcije skupaj	1.850.600 ton ali	100,0%

od tega pa se je izvozilo skupaj 1.324.403 tone.

Ker je bilo po carinski statistiki trdega lesa izvoženega povprečno 25% od skupnega tesanega in rezanega lesa in ker je ta trdi les prišel skoraj izključno iz Zagreba in Sarajeva, je treba to množino odšteti od skupnega eksporta posameznih produkcijskih področij, da se dobi njih udeležba na eksportu mehkega rezanega in tesanega lesa.

Statistika kaže tedaj sledečo sliko:

Produkcija l. 1929.	Prenešeno na skupni eksport	Od eksporta odpade na trdi les	Ostane eksport mehkega lesa
Ljubljana 793.300 t ali 42,8%	= 566.843 t	— 20.000 t =	536.843 t ali 55,06%
Zagreb 503.300 t ali 27,2%	= 360.237 t	— 311.200 t =	456.357 t ali 44,94%
Sarajevo 555.980 t ali 30,0%	= 397.320 t	— 331.200 t =	993.200 t ali 100,00%
1.850.600 t ali 100,0%	= 1.324.403 t		

Za leto 1928 kaže statistika tako:

Produkcija l. 1928.	Prenešeno na skupni eksport	Od eksporta odpade na trdi les	Ostane eksport mehkega lesa
Ljubljana 850.006 t ali 46,7%	= 686.025 t	— 25.000 t =	661.025 t ali 60%
Zagreb 535.508 t ali 29,4%	= 431.888 t	— 342.251 t =	440.729 t ali 40%
Sarajevo 433.409 t ali 23,9%	= 351.092 t	— 367.251 t =	1.101.754 t ali 100%
1.818.923 t ali 100,0%	= 1.469.005 t		

Udeležba Slovenije je izražena v visoki številki povprečno 57,53% celokupnega jugoslovanskega izvoza mehkega lesa. Tej visoki številki pa odgovarja tudi socialna in gospodarska važnost lesne produkcije za celo Slovenijo. V Sloveniji imamo 139 tisoč gozdnih posestev. Ker je vseh kmetij pri nas 145.000, je torej le ca. 6.000 kmetij, ki nimajo gozda. Vprašanje prosperitete gozda je tedaj pri nas eminentno vprašanje celoga našega naroda. Temu primereno so provedene tudi mnoge instalacije in imamo pri nas 380 polnojarmenikov, ca. 2000 malih žag, dalje je pri nas 1200 trgovcev z lesom in med njimi — kakor se ceni — menda 300 eksporterjev.

Nehote se moramo vprašati, zakaj pomen in moč slovenske lesne produkcije do sedaj, v okvirju jugoslovanske produkcije, nista prišla do primerne izjave in priznanja. Na eni strani vsled proste trgovine ni bilo vitalne potrebe za tako prizna-

nje, na drugi strani pa je manjkalo vzgoje k solidarnosti in manjkala je vporaba statistike.

Slovenska lesna produkcija je atomizirana in močno individualistična. Do boja glede francoskega kontingenta, ko se je prvokrat striglo slovenski produkciji peroti, ni imel slovenski producent niti neposrednega razloga, pa niti prilike povdarjati svojo moč in svoj pomen.

V boju glede francoskega kontingenta se je videlo, da naša lastna javnost, naši sedni producenti pa niti javni faktorji ne poznajo razmer v jugoslovanski produkciji mehkega lesa.

Stvar našega dnevnega časopisja, strokovnih listov, organizacij, predvsem pa našega parlamentarnega zastopstva je, da stalno in povsod povdarjajo pomen naše lesne produkcije, ki je bistveni predpogoj eksistence našega ljudstva.

Izvoz čebel v Francijo

Uvoz živih čebel v Francijo je dovoljen. Carine na uvoz živih čebel sploh ni nobene, ampak se plača samo takozvana taksa na uvoz — *taxe d'importation*, ki znaša 2% vrednosti uvožene količine.

Posiljki čebel je treba priložiti spričevalo (uverjenje) o izvoru in zdravstveno spričevalo. Vzdravstvenem spričevalu mora biti izrecno označeno, da čebele niso obbolele na sledečih treh boleznih: *la loge*, *l'acariose*, *la nosémose s pripombo*, da se te bolezni niso niti pojavile zadnjih šest mesecev v mestu ali okolici kraja odposiljatve.

Zdravstveno spričevalo mora biti izdano od pristojnega veterinarja in potrjeno od francoskih konzularnih oblasti v naši državi.

Zamujena prilika

Prvi uradni podatki o letošnjem tujskem prometu že dokazujejo, da bo letošnja tajska sezona slaba, nadmerno slaba. Vsled vedno splošnejših in ostrejših deviznih omejitev v vseh državah se je bati, da bo tajska sezona še slabša, kakor pa napovedujejo prvi uradni podatki. Ta silen upadek tajskega prometa bo zlasti nevarno zadel vsa ona naša letovišča in zdravilišča, ki so v zadnjih letih investirala v svojo izpopolnitev tudi milijonske vsote, samo da bi zadostila vsem zahtevam, ki jih ima razvijaj tujec. Ne samo, da ta letovišča ne bodo mogla amortizirati investicij, temveč vsled zmanjšane tajskega prometa je celo prav resna nevarnost, da ne bodo zmožna niti potrebnega denarja za obresti. V tem slučaju pa je neizogibna prav težka kriza vse naše hotelske industrije, ki bo zopet uplivala na vse druge panoge našega gospodarstva. Nujno potrebno je zato, da storimo prav vse, kar je v naši moči, da to krizo preprečimo ali vsaj čim bolj omejimo. In če je v nas le nekaj dobre volje, lahko prav mnogo dosežemo in pomagamo našim letoviščem.

Prva naloga pa je seveda, da sledimo vzgledu tujine in da tudi mi obiskujemo le domača letovišča. Potujte po Jugoslaviji, obiskujte le domača zdravilišča, ne nosite denarja v tujino, to mora biti letos zakon za vse. Rigorozno pa morajo gledati oblasti na to, da se ta zakon tudi povsod izvaja in da se ne vrše prav nobena nepotrebna potovanja v tujino. Če že ne popolnoma, pa vsaj v veliki meri, morajo jugoslovanski gostje nadomestiti izostanek tujih gostov.

Obenem pa moramo razviti tudi najbolj intenzivno propagando za naša letovišča, da privabimo vsaj nekaj onih tujcev, ki morejo potovati v tujino. In za letošnje binkošti smo imeli naravnost odlično priliko, da napravimo vsaj za eno svojih letovišč nad vse izdatno, a obenem tudi silno ceneno reklamo. Žal pa smo to nad vse ugodno priliko zamudili. Ta prilika pa je bil sestanek ministrov male antante.

Vsako leto se vrši sestanek male antante v drugi zavezni državi, da pride vsaka država vsako tretje leto na vrsto. Kraj, kjer se vrši sestanek določi država gostiteljica in bratje Čehi so dosedaj še vedno uporabili sestanek male antante za propagando enega svojih zdravilišč. Tako se je vršil predzadnji sestanek male antante na Čehoslovaškem v državnem zdravilišču v Jachymovem, zadnji v tatranskem zdravili-

šču Štrbske Pleso. Kdo na svetu je vedel za Štrbske Pleso, pa se je vršil tam sestanek ministrov male antante in takoj je postalo ime tega zdravilišča svetovno znano. Zakaj na vsak sestanek male antante pridejo časnikarji iz vseh delov sveta, ki redno poročajo o sestanku ter običajno tudi o kraju, kjer se vrši sestanek. Za zdravilišča pa je najvažnejše, da se o njih govori, ker potem so znana, samo znana pa obiskujejo tujci. Naš Bled je v ta namen lani izdal za šahovski turnir desetisoč, a letos ne bi bilo treba izdati niti enega stotaka in eno naših zdravilišč bi postalo takoj svetovno znano.

Če bi seveda prireditelji sestanka male antante na to mislili in mesto Beograda izbrali za kraj sestanka eno naših zdravilišč n. pr. Rogaško Slatino. Mesto o Beogradu, ki je kot državna prestolnica itak dovolj znan, bi poročali tuji časnikarji o Rogaški Slatini in ne bi bilo v Evropi braveca časopisov, ki ne bi izvedel za Rogaško Slatino, ko bi bral o sestanku male antante. Pripravičani pa smo tudi, da bi bili tuji gostje naravnost navdušeni, če bi se vršil sestanek mesto v Beogradu v krasno ležeči Rogaški Slatini. Kaj pa je vendar za velikomestnega človeka lepše, ko prebiti lepe binkošne praznike v tako divnem kraju, kakor je Rogaška Slatina z vso svojo okolico. Pri vsem svojem velikem napredku vendarle Beograd ne more dosti nuditi razvijajenemu tujcu, če izvzamemo edinstven razgled s Kalimegdana. Za tri dni pa niti ta razgled ne zadostuje.

Vrhu tega pa leži Rogaška Slatina ob veliki mednarodni železniški zvezi, da bi prišlo v Rogaško Slatino gotovo več tujih časnikarjev ko pa v oddaljeni Beograd. Poleg vsega pa je Rogaška Slatina tako dobro urejena, da bi mogla vsakogar zadovoljiti. Ko je bil pred leti sestanek male antante na Bledu, so bili vsi tuji časnikarji tako zadovoljni, kakor se v nobenem drugem kraju in splošno so zatrjevali, da ni bil noben sestanek male antante tako prjeten in tako dobro organiziran ko oni na Bledu.

Pripravičani smo, da bi sedaj dostavili še sestanek v Rogaški Slatini, če bi seveda naše zunanje ministrstvo na to mislilo in če bi ne bil letošnji sestanek male antante, pa naj bo že politično še tako velik uspeh, z ozirom na naš tujski promet — le velika zamujena prilika. Obzhalujemo, da moramo to konstatirati, upamo pa, da se ta napaka ne bo več ponovila in da bo čez tri leta sestanek male antante v Jugoslaviji tudi za naša zdravilišča — uspeh in najuspešnejša propaganda.

Preureditev ljubljanske mestne trošarine

Z odobritvijo proračuna za leto 1932. je ministrstvo za finance dovolilo mestni občini ljubljanski v dosedanji naredbi o občinski trošarini nastopno izpremembo:

V I. delu se bo od tar. post. 1. do 26. plačevala občinska trošarina po odobreni tarifi.

V II. delu se črtajo besede »tarifa za občinsko davščino na blagovni promet« in se zamenja z besedo »uvoznina«.

Izprememba je na videz malenkostna, je pa navzlic temu velikega pomena za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, za katero ima tudi težke posledice.

Že od kar pobira mestna občina ljubljanska občinsko trošarino, smo stali vedno na stališču in zahtevali, da se prilagodi določilom člena 79. zakona o državni trošarini, ki pravi, da smejo občine nalagati občinsko trošarino samo na predmete, potrošene na ozemlju dotične občine. Sporedno z nami so tudi gospodarske organizacije ponovno zahtevale, da se v tem mestu preuredi pobiranje občinske trošarine.

Kljub jasnemu besedilu zakona pa se je občina upirala tej zahtevi in odrekala davščini, ki se je izrecno dovolila kot občinska trošarina, značaj občinske trošarine. Gotovo si je bila pa v svesti, da zahteva po prilagoditvi občinske trošarine določilom zakona o državni trošarini niso neutemeljene, ker je smatrala za potrebno, da je za gotove predmete ukinila pobiranje občinske trošarine in uvedla novo davščino pod imenom uvoznina. S tem se je hotela ogniti imperativni zahtevi zakona o državni trošarini, ki gre za to, da se tudi v primerih, v katerih se po nujni potrebi mora pobirati občinska trošarina, to breme omili vsaj v toliko, da se pobira samo na blago, ki se potroši v občini. V nasprotnem slučaju trpe namreč v občini nastanjena podjetja, ker zunaj občine, kjer se srečujejo v poslovni tekmi nimajo enakih konkurenčnih pogojev, če je njihovo blago preobremenjeno z lokalno trošarino.

Nastane pa vprašanje, ali je mestna občina ljubljanska upravičena uvajati uvoznino kot novo davščino. Za pobiranje občinske trošarine ima zakonito podlago v členu 79. zakona o državni trošarini, nima pa zakonite podlage za pobiranje uvoznine, niti v občinskem redu, niti v kakem drugem zakonu. Občinski red mestne občine ljubljanske v § 81 izrecno določa, da je treba za to da se smejo uvesti nove naklade in davščine, katere ne spadajo v vrsto omenjenih doklad (§ 39) kakor tudi, da se povišajo že obstoječe naklade in davščine te vrste, dovolitve deželne zborna in

TRGOVSKE TERJATVE NA GRŠKEM

Po členu 4. grškega zakona o opustitvi zlate veljave z dne 27. aprila t. l. so upniki za svoje trgovske terjatve, nastale pred uveljavitvijo navedenega zakona, dolžni predložiti Grški banki v roku enega meseca po uveljavitvi izjavo o vrsti in količini deviz, katere zahtevajo za plačilo dolga. V izjavi morajo navesti tudi druge podatke, ki se nanašajo na terjatev. Izjave je pošiljati na sledeči naslov: Banque de Grèce — Section de controle du change — Athènes.

Čitajte in razširjajte

»TRGOVSKI LIST«!

Najvišjega odobrenja, to je po sedanjih pojmih zakona.

Občinski red v § 39. res pravi, da sme občina uvajati naklade in davščine, ki ne spadajo v vrsto davčnih doklad, toda § 81., katerega smo dobesedno navedli, pa zahteva, da je za uvedbo take davščine potreben zakon.

Nadalje določa čl. 64. zakona o podaljšanju veljavnosti odredb finančnih zakonov, da občine ne smejo ustanavljati, odmerjati in pobirati nikakoršne doklade, takse, trošarine in temu slične dajatve, ako nimajo za to zakonske pooblastitve. Šele v primeru, da imajo tako pooblastilo, jih sme minister za finance odobriti.

Ker pa ljubljanska mestna občina nima za uvedbo uvoznine zakonske pooblastitve, je šlo ministrstvo za finance preko navedenega zakona, ko je odobrilo pobiranje uvoznine.

Docela analogen slučaj je imela mestna občina mariborska z davščino na nezazidane parcele, katero je ministrstvo za finan-

Tujski promet in devizna zapora

Zveza češkoslovaških hotelirjev je priredila v trgovski zbornici v Pragi shod, na katerem je proučila vprašanje omejevanja tujkega prometa. Shoda se je udeležilo tudi več hotelirjev iz Nemčije, nadalje predstavniki ministrstva za narodno zdravje in železnice ter drugih ustanov, ki poslujejo v zvezi s tujkim prometom. Na shodu je poročal hotelir Šroubek. Dejal je, da se je na mednarodni konferenci hotelirjev v Monte Carlo vršila razprava o ukrepih, ki so jih storile nekatere velike države, da zaščitijo domači tujski promet in preprečijo pohajanje v inozemstvo. Tako se ustanavljajo velike banke pod državnim okriljem, ki pomagajo hotelirjem v krizi. V istem času se razvija v državah propaganda za domača letovišča in zdravilišča. Mednarodni tujski promet ovirajo posebno devizne zapore. Češkoslovaška je segla po tem ukrepu šele potem, ko so devizno zaporo uvedle dr-

ce tudi odobrilo, toda je Državni svet na tožbo interesentov to odobritev razveljavil. Predmetno razsodbo smo pod naslovom »Načelno važna odredba državnega sveta« priobčili v Trgovskem listu z dne 26. marca 1932 št. 36.

Spričo razlogov te odločbe, ki je po čl. 4. zakona o državnem svetu obvezna za vsa oddeljenja Državnega sveta je gotovo, da bo Državni svet razveljavil odobritev ljubljanske uvoznine od strani ministrstva za finance, kakor hitro vložiti proti njej kak interesent tožbo.

Tak riziko za svoje finance prevzemati na sebi bi pač ne bilo treba mestni občini, ker bi se mu s tem, da bi občinsko trošarino prilagodila zahtevam zakona, o državnih trošarini, prav lahko ognila.

Mi ne pozivamo nikogar k tožbi, ker smo prepričani, da bodo že drugi z tožbo pripomogli zakonu do veljave, ne pišemo pa tudi komentarja, čeprav bi bili kot glasilo gospodarstva, proti kateremu je preureditev naperjena, za to več kot upravičeni.

žave, iz katerih prihaja največ gostov v češkoslovaška letovišča in zdravilišča. Tudi razne potniške pisarne, ki se pritožujejo radi manjših dohodkov, se bodo morale prilagoditi novim razmeram in se posvetiti domačemu tujskemu prometu. **Razviti je treba propagando pod geslom: Spoznavaj svojo lastno domovino!**

Po živahni razpravi je bila na shodu sprejeta resolucija, v kateri se hotelirji sicer izjavljajo za popolnoma svoboden mednarodni tujski promet, vendar pa odobravajo sedanje vladne ukrepe, ker jih je narekovala obramba domače valute. Ti omejitveni ukrepi naj ostanejo, dokler bodo v veljavi v drugih državah. **Nadalje poziva resolucija vse ustanove in oblasti, naj podprejo akcijo za pohajanje na domača letovišča.** (Op. ured. Glej poročilo konzulenta Zbornice TOI g. F. Žagarja, podano na sestanku županske zveze v Ljubljani in priobčeno pod »Devizni predpisi in odstranitev teh ovir za tujski promet« v št. 46. in 47. Trg. lista.)

Tečaji državnih papirjev

V zvezi z objavo poročila v dnevnikih o tečajih državnih in od države zajamčenih papirjev nas je naprosil oddelek drž. računovodstva v finančnem ministrstvu, naj radi točnosti objavimo to-le:

Čl. 88. zakona o državnem računovodstvu odreja, da je treba vse državne in od države zajamčene obveznice sprejemati kot kavejce po nominalni vrednosti, v čl. 51. zakona o Privilegirani agrarni banki pa je predvideno, da se smejo v podobno svrhu kot kavejca sprejemati tudi delnice Privilegirane agrarne banke.

V določenih primerih in na podlagi posebnih zakonov, uredb in pravilnikov pa je treba te papirje sprejeti kot kavejce le po borznem tečaju.

Ker pa so borzni tečaji teh papirjev v zadnjem času dokaj kolebali, se pripeti, da je treba zahtevati, da se položene kavejce dopolnijo.

Da se to prepreči, je bilo finančnemu ministru s finančnim zakonom podeljeno pooblastilo, da sme začasno določiti tečaje državnih in od države zajamčenih papirjev, ki jih je treba prevzeti v primerih, ko

se kavejce ne polagajo po nominalni vrednosti.

Na podlagi tega pooblastila je finančni minister za spodaj navedene državne in od države zajamčene papirje odredil te-le tečaje:

2 in pol odstotna državna renta za vojno škodo, nominalna vrednost 1000 Din, po 300 Din,

7% posojilo iz leta 1931., nom. vrednost 100 Din po 80 Din,

4% agrarne obveznice, nom. vrednost 100 Din, po 50 Din,

6% državne obveznice iz leta 1930., nom. vrednost 100 Din, po 70 Din,

delnice Privilegirane agrarne banke, nom. vred. 500 Din, po 400 Din.

Ti tečaji veljajo od 10. maja 1932 do preklica in jih je treba obračunati pri vseh ustanovah in samoupravnih telesih, v primerih, v katerih odreja posebni zakoni, uredbe in pravilniki, da se morajo prevzeti kot jamstvo po borznem tečaju.

Pravkar navedena vrednost teh obveznic ostane v veljavi ves čas trajanja jamstva, izračunanega po tej vrednosti.

Važno opozorilo hišnim posestnikom

Od 1. aprila dalje se morajo o plačani najemnin izdati predpisana potrdila, najkasneje do 1. julija pa skleniti predpisane pogodbe.

Z zakonom o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 26. marca 1932 je uvedeno obvezno sklepanje pogodb o zakupu stanovanj in lokalov in obvezno izdajanje potrdil o prejeti zakupnini, pri čemer se morajo rabiti monopolski taksni obrazci.

Pogodbe o zakupu stanovanj in lokalov za vse zakupe od 1. aprila 1932 dalje se morajo po zakonu skleniti v roku 15 dni od dneva vselitve, za zakupe, izvršene pred 1. aprilom t. l., za katere zakup še dalje traja, pa se morajo pogodbe skleniti na monopolskih taksnih obrazcih najdelj do 1. julija 1932, v kolikor za te zakupe še niso sestavljene zakupne pogodbe in še ni plačana 1% taksna od celokupne vrednosti po t. št. 14 taksne tarife.

Prav tako se morajo po 1. aprilu 1932 za vse plačane zakupnine izdati potrdila na odgovarjajočem monopolskem taksnem obrazcu.

Če se za sklenjene zakupne pogodbe in

za izdana potrdila o prejemu zakupnine ne rabijo predpisani monopolski taksni obrazci, se bo po čl. 40 zakona o taksah smatralo, da pogodbe in potrdila dejansko ne obstoje, zakupodajalci pa se bodo kaznovali po čl. 51 zakona o taksah in bodo morali razen redne takse plačati še trojno vsoto.

Ker se s temi zakonskimi odredbami morajo urediti odnosi med lastniki hiš in zakupniki in se bo na tej podlagi odmerjal hišnonajemninski davek, se bo izvršitev teh predpisov neprestano in najstrožje nadzirala.

Nadzorstvo nad izvršitvijo teh predpisov bodo vršili organi finančne kontrole, ki bodo obiskali vsa stanovanja in lokale in zahtevali od zakupnikov in po potrebi tudi od lastnikov hiš, da jim predložijo zakupne pogodbe in potrdila o vplačani zakupnini na predpisanih monopolskih taksnih obrazcih.

Ernest Marinc

Nenadno, zato tem globlje nas je pretresla vest, ki je s trpko žalostjo navdala naš gospodarski svet, zlasti pa vso našo lesno trgovino. Izgubili smo moža, ki je vedno in ob vsakem času, skozi mnoga leta stal na braniku interesov lesne trgovinske stroke.

Umril je gosp. Ernest Marinc, član načelstva sreskega gremija trgovcev, predsednik sekcije lesnih trgovcev v Celju in podpredsednik Osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani; v duši plemenit, v značaju čist in širokogruden, v življenju pa vzoren gospodar in delavec.

Pokojni gosp. Marinc je bil rojen l. 1889. kot sin posestnika v št. Pavlu pri Preb. L. 1912. se je oprijel lesne trgovine, kjer si je z jekleno voljo in neumorno delavnostjo pridobil široko obzorje in vsestransko strokovno znanje. S temi lastnostmi se je kot praktičen trgovec uveljavil na lesnem trgu z vidnimi uspehi in je njegova tvrdka širom naše države, zlasti pa v Sloveniji zaslovela kot ena prvih slovenskih trgovin.

Tudi v organizatoričnem življenju je pokojnik pokazal posebno ljubezen do smotrenega in naprednega dela. Bil je vedno pripravljen za nasvete in inicijativami, nesebično se je trudil v naporih, kako zboljšati položaj svojih stanovskih tovarišev. Kmalu po prevratu je dal življenje društvu lesnih trgovcev »Savinja«, ki bi naj bilo nekak gospodarski svet za tukajšnjo lesno trgovino. Toda v konjunkturni dobi niso tovariši poslušali njegovega svarilnega klika: »Pravite se za slabše čase, dajte se pravočasno organizirati!« Njegov smotren nasvet je ostal ključ vpijočega v puščavi. Toda pokojni Marinc ni okleval. L. 1927. je organiziral v okviru našega gremija sekcijo lesnih trgovcev, ki se je v številnih primerih dobro uveljavila. Ta je dala tudi pobudo in življenje Osrednji sekciji lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev v Ljubljani, v kateri so organizirani vsi lesni trgovci dravske banovine.

Naša organizacija bo žalovala za pokojnikom, ker je z njegovo smrtjo izgubila idealnega, smotrenega in preizkušene svetovalca. Blagopokojnik si je znal s svojo solidnostjo, poštenostjo in ljubeznivostjo pridobiti povsod naklonjenost vseh, s katerimi je prišel v dotiko. Ostal nam bo trajno v spominu kot vzgled marljivosti, poštenosti in značajnosti. Naj počiva v miru!

Načelstvo Sreskega gremija trgovcev v Celju.

Ponudbe, povpraševanja

ESTANISLAU ROIG GINGI, BARCELONA, Calle Berna 16, ki trguje z deželnimi pridelki Španije, želi stopiti v stik s slovenskimi importerji takega blaga.

Nova publikacija o gospodarskih odnosih Jugoslavije in Nemčije

Znani gospodarski strokovnjak dr. Walter Hoffmann, predsednik »MittelEuropa-Institut«, ki je bil že večkrat v Jugoslaviji (lansko leto meseca junija se je mudil v družbi odličnih predstavnikov nemškega gospodarstva tudi v Ljubljani, in predlansko leto je tudi predaval v Zbornici TOI), je izdal že več publikacij, ki se tičejo naše države. Nedavno je izšla njegova najnovejša knjiga, pod naslovom »Südosteuropa«, ki je zbudila veliko pozornost v vseh zainteresiranih krogih. Kakor v prejšnjih publikacijah, tako se tudi v svojem najnovejšem delu zavzema za čim tesnejše sodelovanje jugoiztočnih evropskih držav z Nemčijo, na temelju pravičnega spoznavanja medsebojnih interesov.

Z ozirom na veliko važnost te knjige bomo v kratkem prinesli obširnejšo oceno njene vsebine.

TRGOVCI! Širite »Trgovski lista«.
Kdor dela za svoje glasilo, dela najuspešnejše za koristi svojega stanu in samega sebe.
Kdor ne podpira svojega glasila, zaničuje samega sebe in škodi skupnim interesom trgovstva.

Po svetu

Trideset velikih lesnih podjetij v Slovaški se je v svrhu intenzivnejšega dela združilo v trust, in bo ta sanacijska akcija zaposlila okoli 15.000 delavcev.

Novo mednarodno družbo aluminija je ustanovila skupina Nemcev, Angležev in Švicarjev v svrhu prodaje raznih aluminijevih izdelkov na Kitajsko. Sedež družbe je Basel.

Cin je vsled restriktivskih sklepov kazal na mednarodnih kovinskih trgih že prijaznejše lice, a ogromni padec ameriške porabe je povzročil nova motenja.

Cena bakra je zopet nekoliko odnehala, ker je zanimanje konsuma le slabo.

Cink je v pričakovanju bodočih omejitvenih odredb cen zboljšal in je po dolgem času zopet notiral nad svincem.

Produkcijo sladkorja iz trsta ceni znana tvrdka Willet in Gray na 17.320.000 ton; lanska produkcija je znašala 17.080.000 ton. Kubanska produkcija se ceni na 2.700.000 ton (lani 3.120.000 ton).

6670 denarnih zavodov v Češkoslovaški je bilo na koncu leta 1930; 6120 med njimi je izkazalo skupaj 537 milijonov Kč dobička, 261 zgubo, 289 ne zgubo in ne dobiček.

Zopet za 50.000 ton železa in železnih izdelkov iz Nemčije v Rusijo bo odšlo prihodnje dni in je bila pravkar sklenjena zadevna pogodba. Za nadaljnjih 150.000 ton se morajo odločiti Nemci do konca maja.

Znižanje mezd v železni industriji USA. bo postalo splošno; Bethlehem Steel Corp je znižala mezde in plače za 15 odstotkov, in pričakuje se, da ji bodo sledile vse ostale družbe.

V detajlni trgovini v U. S. A. traja pozivljenje nadalje, zlasti v čevljarški, avtomobilni in tekstilni industriji.

Iz Argentine se poroča, da se je gospodarski položaj zboljšal in da izvozni previšek narašča.

Nemška strojna industrija kaže v zadnjem času znake boljšanja, kar se tiče naročil, in sicer tako doma kot v eksportu.

Podjetje Junkers (aeroplani) je za 14 dni prenehalo obratovati in je odpuščenih 850 delavcev ter 400 nastavljenecov. A ko se bo promet zopet pričel, ne bodo vzeli vseh delavcev nazaj v delo.

Obtok bankovcev v Avstriji je bil 7. t. m. v znesku 948 milijonov šilingov krit z 208 odstotki.

Na račun Japonske se v nekaterih angleških in tudi kontinentalnih tovarnah mrzlično dela; gre za vojna naročila in se pričakuje spor z Rusijo.

Kritje bankovcev v Nemčiji je izkazano s 24,7 odstotki proti 24 odstotkom v preteklem letu. V obtoku je bankovcev za 3990 mil. mark.

Novo earine na svilo in svileno blago v Angliji so stopile v veljavo 12. t. m. Zvišanje je 10-odstotno.

Češka Agrarna banka razdeljuje iz čiste dobička v znesku 5.823.000 Kč 5 odstotno dividendo.

Preditna stagnacija v Ogrski je zavzela velikanski obseg; trgovina ne more dobiti sploh nobenih kreditov več. Le mala trgovina dobi še malenkostne zneske in se tega sredstva poslužujejo tudi velike trgovske tvrdke.

Privedlek pšenice v U. S. A. bo po zadnjih podatkih zaostal za lanskim skoraj za polovico; lani je znašal 787 milijonov bušljev, letos ga cenijo na 440 milijonov.

Od 630 do 710 milijonov jajec, iz inozemstva, ki jih porabi Berlin v enem letu, jih pride iz Jugoslavije 4-6 odstotkov.

Tudi Nigeria (angleška kolonija v Afriki) se je pridružila sklepu glede omejitve produkcije cina; dosedanja štirimesečna produkcija se raztegne na šest mesecev.

Med novimi telefonskimi zvezami Jugoslavije z inozemstvom omenimo zlasti Maribor — vsi kraji Belgije 8-90 zlatih frankov, Odžaci—Milan 4-10 in Novi Sad—Reichenberg (Liberec) 5-10 zl. fr.

Mednarodni vzorčni sejem v Lvovu se bo vršil od 18. do 30. junija. Tvrdke, ki se ga hočejo udeležiti, naj se obrnejo na Poljsko-jugoslov. ligo v Lvovu, Plac Akademicki št. 1.

Delo na domu svetla točka v krizi. Opozarjamo na ponudbo v inseratnem delu današnjega lista firme Domača pletarska industrija Josip Kalis, Maribor, Trubarjeva 2. Pletilni stroj »Regentin« daje delavoljnim možnost zaslužka. Na željo pošlje firma natančne prospekte.

Bat'a v krizi

Do zadnjega časa je povzročal Bafa težke skrbi našemu gospodarstvu. Prizadete so bile po njem vse panoge našega gospodarstva: industrija, trgovina in obrt. Bafa, ki je preplaval naše tržišče, je prizadel težko škodo naši industriji, ker ni od nje jemal usnja, katero je rabil za svoje čevlje. Škodoval je trgovini, ker je povsod osnavljal lastne trgovine, skoro v pogubo pa je spravil našo čevljarsko obrt, ki je najbolj čutila njegovo konkurenco. V boju proti Bafi je bilo celotno naše gospodarstvo popolnoma enodušno.

Toda drevesa ne rastejo do neba. Tudi Bafa se je moral o tem prepričati. Zanjela je kriza tudi njega. Pred kratkim je krožila po našem časopisju v tem smislu vest, ki se je od gotovih strani vsaj privatno proglašala za pretirano. S krizo Bafe se v zadnjem času pečajo tudi inozemski časopisi, iz katerih posnemamo naslednje poročilo, ki izčrpno predočuje obseg težav, v katere je zašlo podjetje.

Izjava češkega kralja čevljev, da je zbog zapore vseh držav prisiljen, omejiti produkcijo, je vzbudila velikansko pozornost. Posebno skrb povzročila usoda približno 60.000 nameščencev in uradnikov tega velepodjetja. Ne gre samo za to, da bodo izgubili kruh, ampak za to, da so izgubili svoje prihranke, katere so zbirali več let dan na dan. Milijarda kron, ki so investirane v zalogo 25 milijonov parov čevljev, katerih ni mogoče prodati, niso last Bafe ali kake banke, ampak je denar delavcev. Poseben mezdni sistem Bafe obstoji namreč v tem, da delavci ne dobe polne mezde na roko, ampak ostane znaten del kot vloga v podjetju. Tako so imeli posamezni delavci vloženi deset-tisoče kron, bili so tudi nameščenci, ki so na ta način v nekaj letih postali milijonarji. Ako si je moral nabaviti kakšno stvar, ako si je hotel kupiti obleko ali bicikel in je moral v to svrhu dvigniti en del prihrankov, ni dobil denarja ampak blago, katero si je hotel nabaviti, kajti Bafa je kupčeval z vsem. Od vsakdanjega kruha do avtomobila je imel v svojem trgovskem domu vse na zalogi. Delavci so stanovali po večini v Bafovih hišah, vozili so se celo na delo po Bafovi lastni železnici. Moč te pozicije je bila v tem, da je bilo podjetje do cela neodvisno od bančnega kapitala in ni čutilo posledic bančne krize. Slaba stran takega položaja pa se je pokazala takoj, ko se je morala pričeti produkcija omejevat. Delavec, ki zapusti službo pri Bafi ali se mu ta celo odpove, ima ševeda pravico, da zahteva izplačilo svojega vložka. Od kod bo Bafa vzel denar, da izplača reduciranje, to je vprašanje, ki postaja vedno bolj aktualno.

Kako je prišlo do sedanjega krize? V času svojega velikega položaja je Bafa izkušal zavajevati in si pridobiti državo za državo. Najpreje se je lotil Nemčije, potem Francije, Amerike in drugih držav. V začetku je imel srečo, ker sta mu nudila njegov sistem znojnega dela in sijajna tehnična oprema obratov gotovo prednost. Toda kmalu so čevljarske industrije prizadetih držav premagale prvi strah in so se z

vso vnelo prizadevale, da se še modernejše opremijo nego Bafa. Razburjenost, katero je povzročilo Bafovo prodiranje, je kmalu spravila na dan zastopnike carinske zaščite in s tem se kralj čevljev že ni mogel več boriti. Padla mu je v glavo misel, da obide carinsko industrijo s tem, da osnuje tovarne v inozemstvu. Po dolgih prizadevanjih — pruska država mu na primer ni hotela prodati zemljišča — se mu je posrečilo osnovati tovarno v Šleziji. Njeni zidovi že stoje, toda Bafa ne bo več v njej delal. V drugih državah se mu je osnavljanje tovarn kratko malo prepovedalo. Na ta način zopet izrinjen iz nemškega, angleškega, francoskega, italijanskega in ameriškega trga, je obdržal samo slaba tržišča Srednje Evrope in Balkana. Kaj to pomeni, nam kaže dnevna lista insolventov.

Nato je prišel Bafa na misel, ki se mu je posebno priljubila. Spomnil se je, da pravi evangelij: lačne nasititi, nage obleči. Zakaj bi se še bosih ne obulo? Ponočno je v svojih govorih opozarjal na nesporno dejstvo, da hodijo še vedno stotisoči milijoni bosih okoli. Neizmerni izgledi za bodočnost so se mu s tem pričeli pojavljati. Sad teh njegovih zamisli je bila njegova zrakoplovna pot v Indijo. Mislil je, da bo na mah odvalil tristo milijonov Indijcev in sosednih narodov, da bi hodili bosji. Žal se mu ni tudi posrečilo dognati, kako naj ti reveži, če bi že hoteli nositi Bafove čevlje, te tudi plačajo. Tako je končal tudi ta zadnji zavojevalni poizkus s fiaskom.

Obsega katastrofe es ne more danes nihče oceniti. 60.000 čevljarjev je Bafa uničil, 60.000 delavcev ne ve kaj naj počne, ko nima nobenih sredstev. Bafa je bil velikopotezen. Podjetja te vrste morejo uspevati v časih svobodne trgovine, ne pa v naših časih, ko se vsaka država zapira s kineškim zidom.

Nihče ne more še povedati, kako bo končala Bafova kriza. Kdo naj mu pomaga? Banke, katerim ni dal nikdar zasluzka? Ne! Inozemstvo, ki izgovarja ime Bafe samo z gnevom? Ne! Ostane samo država, ki mora povsod priskočiti na pomoč, kjer se slabo gospodari. Na ta način bo dobila tudi Českoslovaška svoj »Kreditanstalt«. Imenuje se sicer drugače, namreč Bafa ni banka, ampak Bafa. Te razlike pa so za davkoplačevalce, ki bodo morali poseči globoko v žep, brez pravega pomena.

Primer Bafe je pokazal, da so majhne solidne eksistence vedno trdnjše nego preko mere napihnjena podjetja, za katera vemo, da danes obstoje, ne vemo pa, kaj bo z njimi, ako potegne drug veter ali jim neprilike vzamejo sapo. Zadnji čas nam je v tem pogledu prinesel par vzgledov.

Težko je vreči kamen na onemoglega, toda Bafa je bil proti našemu gospodarstvu brezobziren. — V prizadevanju, da si pribori monopol v svoji stroki, je šel preko številnih eksistenc in to nas oprošča vsakih vezi in vsake obzirnosti.

F. P.:

Kreuger-baron Jankovich-ev »Investiment« v Jugoslaviji

Maribor, 12. maja.

»Wollen Sie Geld?« — »Brauchen Sie Darlehen?« — »Nur grössere Sanierungen.« Taki in slični oglasi so se takoj po krizi gotovine pojavili in ponavljali najpreje v Zagrebu, potem v Mariboru in nazadnje šele tudi v nekaterih slovenskih dnevnikih. Mikalo me je izslediti, ali te domisljive (sicer za mnoge zelo zapeljive) ponudbe izvirajo od tistih naših špekulantov, ki so recimo svoja premoženja naložili v inozemstvu in hočejo sedaj organizirati špekulacijo s posojili, ali pa so tudi te ponudbe le vaba mednarodne sleparske družbe s sedežem v Berlinu. Pri vsej previdnosti tozadevnih poskusov nisem mogel priti niti toliko na jasno, kdo pravzaprav razpečava te ponudbe, oziroma kdo zastopa dotično družbo tu pri nas.

Kar naenkrat pa se zgledi v naši poslovavnici (»Marstanc«) neki kmet iz okolice Maribora s prošnjo, da mu svetujemo v zadevi posojila, ki mu ga ponuja neki slučajno osebnost mi znani agent v Mariboru. Dotični se je vabilu odzval in izročil en tiskani izvod ponudbe za posojilo. Že nadpis je moral izzvati zaupanje. Glasi se: (levo zgoraj): C. I. T. C. — (desno): Section: Europe centrale. Nato sledi celi na-

slov: »Durch die The Continental-Investment-Trust-Company« Ltd werden Beleihungen auf landwirtschaftlichen Gütern, Zinshäuser-Fabriken und Industriewerke, derzeit unter folgenden Bedingungen vorgenommen.« (Sledijo trije načini posojil in tozadevni pogoji, ki zopet vzbujajo zaupanje zlasti tistega, ki nujno rabi denar.) Ponudba je bila datirana: New-York, London, Paris 1. decembra 1931 s podpisom: »General Manager: Baron Joseph de Jankovich«...

Zastopniku je bilo treba plačati vpisnino (najmanj Din 200.—). Po njegovem zatrdilu on odpravlja le solidne ponudbe na naslov g. barona kot svojega šefa, stanojučega v Rimu, ki pa od časa do časa, ko se za gotovo pokrajino nabere več ponudb in dovoljenj, pride osebno v svrhu zaključka kupčije, ozir. izplačila.

Tozadevne poizvedbe so dognale, da se je za ta posojila zanimala cela vrsta večjih podjetnikov iz Slovenije in sicer z večjimi vsotami (gotova posojila so bila na ponudbo v najmanj znesku 1 milijon Din). In ugotovilo se je nadalje, da treba tudi g. baronu plačati gotovo takso (najmanj Din 500), sicer da ne more priporočati dotične ponudbe.

Slučaj pa mi je postal sumljiv, ko dotičnega zastopnika ni bilo več v našo pisarno, čeprav je bilo dogovorjeno, da se bo dnevno oglašal (razen ko je na potovanju) in da se bodo odtlej sploh pri nas zbiral ponudbe. Bil pa sem od strani nekega interesenta opozorjen, da pride baron Jankovič v kratkem v Maribor in prinese posojila štirim večjim interesentom (manjše ponudbe da so bile odklonjene). In res so g. barona čakali od 1. pa do 15. marca v nekem hotelu, kjer je bila tudi najeta soba. Toda g. barona vkljub vsem brzojavkam in ekspresom in opravičenjem le ni bilo od nikoder in seveda tudi ne že črno na belem obljubljenih milijonskih posojil. Vsa poizvedovanja (tudi od strani oblasti) so ostala brezuspešna.

Kakor znano, se je kmalu nato izvršil prvi akt tragedije Kreugerja. Te dni pa čitam v nekem ljubljanskem listu poročilo o novih razkritjih Kreugerjevih manipulacij. Iz tega poročila šele posnemam, da je bila ta na videz tako solidna mednarodna izposojevalnica na milijone otrok Ivara Kreugerja — torej da je on to družbo ustanovil in da ta družba dolguje družbi International Math Corporation 75 milijonov dolarjev.

Seveda ni v Jugoslaviji niti eden mogoče od tisočev interesentov (po večinoma iz gospodarskih krogov) dobil niti vinarja na račun obljubljenega posojila. Pač pa je šlo v izgubo na milijone našega denarja

(kakor pri »Eigene Scholle«) samo za »vpsisnec«.

Domnevam, da je Ivar Kreuger in baron de Jankovič — ena in ista oseba ali pa je slednje označeni čisto drug, toda v tesni zvezi s Kreugerjem. Tozadevni podatki dobrodošli na »Marstanc«, Maribor.

Brzjavni:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik:
Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne
robo. Velepražarna kave.
Mlini za dišave

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirta, raznega žganja
in konjaka. Mineralne
vode

Točna postrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo trgovskega lista *

Devizno in valutno tržišče

Tendence padajoča;

skupni promet Din 4.593.852-69.

Minoli teden je zaključil z neznatnim deviznim prometom ca. 1.635 milj. dinarjev, od čegar je bila le dobra četrtina vseh zaključkov perfektuirana vsled intervencije Narodne banke, ki je dala največ Curiha (152 tisoč Din), New Yorka (102 tisoč Din) in Berlina (107 tisoč Din), dočim znašajo zaključki v privatnem blagu nad 1.20 milj. dinarjev, in sicer Dunaj (420 tisoč Din), Trst (321 tisoč Din), New York (253 tisoč Din), Curih (73 tisoč Din), Pariz (61 tisoč Din).

Skupni v posameznih devizah tekem zadnjega tedna doseženi promet (vse v tisočih dinarjev) je bil v primeri s prometom predzadnjega tedna (številke v oklepajih) naslednji: Dunaj 420 (735), New York 355 (267), Trst 342 (301), Curih 225 (113), Berlin 134 (184), Pariz 77 (142), London 41 (31), Praga 18 (8), Bruselj 15 (45) in slednjič Madrid 8 (81).

Na poedinih borznih dnevih je bil dosežen sledeči devizni promet:

Dne 2. maja Din 461.778-70 Wien
Dne 3. maja Din 387.512-69 New York
Dne 4. maja Din 453.469-66 Italija
Dne 6. maja Din 332.491-64 Italija

a v petek 6. t. m. je bilo prodano oziroma nabavljeno valut za 2.959 milj. dinarjev, in sicer avstrijskih šilingov za 2.760 milj. dinarjev, madžarskih pengov pa za 198 tisoč dinarjev. Tolikšen dnevni valutni promet na naši borzi še ni bil zabeležen odkar je bilo uvedeno valutno poslovanje.

Zanimivo je primerjati prometne številke valutnega prometa na ljubljanski borzi od 1. julija 1927 pa do 31. decembra 1931 (vse v tisočih dinarjev):

V letu 1927: skupni promet 295, (največji) v valutah: avstr. šil., Lit., Kē.
V letu 1928: skupni promet 15, (največji) v valutah: avstr. šil., Lit., Kē.

V letu 1929 ni bilo nobenega valutnega prometa.
V letu 1930: skupni promet: 395, (največji) v valutah: Napsi, T. z. lire, a. 20 K zl.

V letu 1931: skupni promet 531, (največji) v valutah: amer. Dol., Lit., a. Šil.
Totalno: skupni promet 1236.
Od 1. jan. do 7. maja 1932: skupni promet: 3069, (največji) v valutah: a. Šil., Pengö, amer. Dolar.

Razlika: skupni promet 1833, t. j. 1.833.000 dinarjev.

Iz gornje primerjave je tedaj razvidno, da presega samo petkov valutni promet pretečenega tedna za nič manje kot en milijon 723 tisoč dinarjev celokupni valutni promet na naši borzi izza uvedbe valutnega poslovanja pa do konca lanskega leta, oziroma da presega skupni letošnji valutni promet za Din 1.833.000.— vse dotedanji promet v valutah, kar znači vesekakor naravnost rekorden porast valutnega prometa.

Devizna tečajnica prejšnjega tedna kaže močno spremenjeno sliko zlasti v pogledu očitne »baisse« tečajev New Yorka (popustil glasom spodnje tabele — od 2. do 6.

t. m. za celih 22 točk), Amsterdama (oslabel za 10-5 točke) in deloma Bruslja (popustil za pet točk), dočim je med delnim tečajnim osciliranjem od ponedeljka na petek (6. t. m.), kakor kaže ta-le tabela:

	2. maja 1932		6. maja 1932	
	najnižji Din	najvišji Din	najnižji Din	najvišji Din
Amsterdam	2291-87	2303-23	2279-22	2290-58
Berlin	1344-42	1355-22	1333-97	1344-77
Bruselj	792-30	796-24	787-35	791-29
Curih	1097-35	1102-85	1097-35	1102-85
London	207-39	208-99	206-34	207-94
Newyork	5630-76	5659-02	5596-38	5624-64
Pariz	222-70	223-82	221-88	223-—
Praga	167-44	168-30	166-23	167-09
Trst	291-15	293-55	289-22	291-62

popustil devizni tečaj Trst za 1-4 poena, Prage za 1 točko in Pariza 0-7 poena. Nasprotno pa sta ostala skozi ves minoli teden nespremenjena tečaja Curiha in Londona. Dunaj in Budimpešta še vedna nista beležila; notic ostalih deviz, izvezemši Madrida, ni bilo.

Efektno tržišče

Tendence zelo mlačna.

Edini zaključek pretečenega tedna beležijo delnice Kranjske industrijske družbe, in sicer dne 3. t. m. po tečaju 300 Din.

Industrijski papirji so tudi tekom minolega tedna beležili nespremenjeno, dočim so bile blagovne notice za Blairova posojila naslednje: za 8% posojilo v ponedeljek, dne 2. t. m. 51.—, sicer pa 50.— in za 7% posojilo 46.— dne 2. in 3. t. m., na ostale borzne dneve pa 45.—.

Lesno tržišče

Tendence slaba.

V neobrobjeni bukovini se povprašuje po suhem blagu I. in II. kvalitete, isto tudi pri obrobjenem blagu. Vsled zmanjšanja produkcije pa primanjkuje tega blaga posebno v suhem stanju. Važno je, da se pri novi produkciji bukovine polaga pažnja na izdelavo ter konserviranje bukovine, ker se lepo izdelano blago lahko in dokaj ugodno proda. V parjeni bukovini z našo kvaliteto pri pazljivi manipulaciji lahko konkuriramo s tujim blagom. V tramih in mehkem lesu ni nikakih bistvenih sprememb. Oglje se sicer izvažja, cene pa niso povoljne. Suhih, lepih bukovin drv pa primanjkuje.

Tečaj 13. maja 1932.	Povpr. ševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2272-62	2283-98
Berlin 100 M	1335-62	1346-42
Bruselj 100 belg	787-90	791-84
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curih 100 fr.	1097-35	1102-85
London 1 funt	205-02	206-62
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5585-38	5613-64
Pariz 100 fr.	221-33	222-45
Praga 100 kron	166-34	167-30
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	288-67	291-07

Žalostna kronika

Društvo industrijev in veletrovcov v Ljubljani je izdalo naslednjo okrožnico o otvorjenih in odpravljenih konkurzih in prisilnih poravnava izven konkursa za čas od 1. do 10. maja 1932.

A. OTVORJENI KONKURZI.*

Dravska banovina: Suša Franc, Sromlje. Savska banovina: Zierer Pavel, Remelinci.

Primorska banovina: Begič Jozo i Andja, Bročanec; Kuljiš Ante Josipov, Split; Pavič Jakob pok. Petra, Split.

Zetska banovina: Gječević Medo, Podgorica.

Dunavska banovina: Voigand Franjo, Sombor.

Moravska banovina: Kostića Stojanča zaostavština, Pirot.

Vardarska banovina: Popović Pančeta, Gnjilane.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA.

Dravska banovina: Kosi Anton, Apače pri Gor. Radgoni, Reich Josip, Tezno pri Mariboru, Šuler Frančiška, Kasaze p. Petrovč; Virbnik Franc, Šoštanj.

Savska banovina: Bradarič Ivan, Glina; Glad i drug (prijē Haas i sinovi), Zagreb; Gostl Makso, Sopot; Kolarič Leo, Zagreb; Kovalčik Marija, Djakovo; Krivac Nikola, Ravmagora; Loborec Valko i Gjuro, Koprivnica; Loschitz Izidor, Djakovo; Mežnarič Stjepan, Varaždin; Ribičić Ante, Pleternica; Rosenberger Roza, Varaždin; Vojnović Gjuro, Mazin.

Primorska banovina: Žič industr. dr. s. o. j., Split.

Dunavska banovina: Balint Sofija, Nova Kanjiža; Kadlec Franjo, Temerin; Singer M. i sinovi, Senta; Vaksberger Jakob, Novi Sad.

C. ODPRAVLJENI KONKURZI.**

Dravska banovina: Jezeršek Ludvik, Javornik; Modić Ludvik, Bloška polica; Suman Maks, Radehova.

Savska banovina: Kranjčec Josip, Zagreb.

Drinska banovina: Gjorgjevič Branko, Vukovar; Miljić K. Dragoljub, Užička Požega.

Dunavska banovina: Birtašević Aleksander, Selevac; Spreitzer Jovan (zaostavština), Pašicevo; Vučković B. Timotije, Kragujevac.

Vardarska banovina: Bejtulović H. Selim, Prizren.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE.

Dravska banovina: Brlić Stanislav, Stara vas pri Vidmu; Divjak Josip, Ribnica; Naglič Brata, Ziri; Verbič Julka, Sevnica; Vrhovšek Marica, Dev. Marija v Brezju.

Savska banovina: Dojčinović Dušan, Ploča-Lovinac; Eisenstädter Marija por. Berkeš, Torčec; Pavelič Luka, Virovitica; Rožič Stjepan, Buševci; Vuković Ante, Sušina-Gjugjenovac.

Primorska banovina: Kuljiš Ante Josipov, Split; Madirazza Marija, žena Vinkova, Trögir.

Drinska banovina: Kovačević Osman pok. Mehmeda, Dobošnica; Radosavkič Radivoj, Šid.

Dunavska banovina: Vujić Veljko, Stari Bečej.

Beograd, Zemun, Pančevo: Miličević Slavko, Zemun.

* Ostali podatki, n. pr. kdaj je ugotovitveni narok, katero sodišče je razglasilo konkurz (poravnavo), kdo je konkurzni (prisilni) upraviitelj, se izvedo v društvenem tajništvu.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v društvenem tajništvu.

Dobava-prodaja

Debave. Gradbeni oddelek državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. maja t. l. ponudbe glede dobave 20 kg stenja, 1000 m vrvic in 40 kg motvoza; do 20. maja t. l. pa glede dobave 500 kg kristalne sode in 300 komadov krtač-ribaric. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 19. maja t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg mila ter glede dobave osov in za transmisije. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 22. maja t. l. ponudbe glede dobave 400 kg pisanega bombaža, 30.000 kg ovsina in 20 plošč pločevine; do 29. maja t. l. pa glede dobave nosilcev in železa. — Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 25. maja t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg portland-cementa in strokovnih knjig; do 28. maja t. l. glede dobave 300 komadov cevi; do 8. junija t. l. pa glede dobave 20.000 kg grafita. — Dne 1. junija t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu licitacija glede dobave papirja. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobava karbida. Direkcija državne železarnice Vreš-Majdan sprejema do 25. maja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida. — (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Prodaja lesa. Direkcija šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 7. junija t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

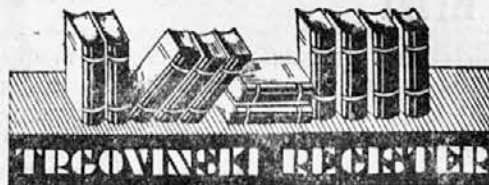
Licitacija glede prodaje lesa, ki je bila razpisana pri Direkciji šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani za dan 17. maja t. l., se zaenkrat ne bo vršila. Dan licitacije bo pravočasno objavljen.

KLISJEJE
vseh vrst fotografij
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše

KLISARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

PADANJE AMERIŠKEGA IZVOZA

V prvem letošnjem četrtletju je padel ameriški izvoz na povprečno 160 milijonov dolarjev mesečno proti 235, 369 in 490 milijonom v preteklih treh letih. Do leta 1910 moramo iti nazaj, da dobimo tako nizke izvozne številke. Izvoz avtomobilov je označen v vsem letu 1929 s 539 milijoni dolarjev, leta 1930 z 277,4 milijoni, lani s 146,7 milijoni; številke za izvoz strojev so: 612, 517 in 318 mil. dol.; izvoz železa in jekla je padel od 200 mil. v letu 1929 na 63 milijonov v preteklem letu, izvoz bombaža od 920 na 325, izvoz petroleja od 561 na 270 milijonov dolarjev.

Vpisala se je nastopna firma:

Sedež: Vojnik.

Besedilo: Hohnjec & Rojnik.

Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki (3. odstavek § 140. obrtnega zakona).

Družbena oblika: Javna trgovska družba od 1. maja 1932.

Družabnika: Hohnjec Milan, Rojnik Konrad, oba trgovca v Vojniku.

Za namestovanje je upravičen in firmo podpisuje vsak družabnik zase.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju, odd. I., dne 27. aprila 1932.

Firm. 165/32 — Rg. A III 144/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni firmi:

Sedež: Videm pri Krškem.

Besedilo: Tovarna za izdelovanje strojev in železnih konstrukcij »Hydrotransformer« družba z o. z.

Izbrise se poslovodja Tabucchi Pio, vpišeta pa kot poslovodji Pibernik Ivan, privatni uradnik, in Debelak Janko, zasebnik, oba iz Vidma pri Krškem, kojih vsak ima pravico samostojno zastopati tvrdko.

Obenem se vzame sodno na znanje, da je družabnik Tabucchi Pio iz Trsta odstopil z odstopno pogodbo z dne 10. marca 1931 svojo osnovno vlogo pri družbi v znesku 62.500 Din do 2/3 v znesku 41.666 dinarjev 66 p Pibernik Matildi, do 2/3 v znesku 20.833 Din 34 p pa Debelak Veri, obema iz Vidma pri Krškem.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju, odd. I., dne 27. aprila 1932.

Firm. 156/32 — Rg C I 10/64.

Naročajte in širite »Trgovski list«!

Sreski gremij trgovcev v Celju naznanja vsem pretužno vest, da je gospod

Ernest Marinc

veletrovec, član načelstva sreskega gremija trgovcev, predsednik lesne sekcije, podpredsednik osrednje sekcije lesnih trgovcev Dravske banovine

v četrtek dne 12. maja t. l. preminul po dolgi in mučni bolezni, v svoji najlepši dobi stvarjanja in dela.

Vzornemu gospodarju in podjetniku, idealnemu borcu za gospodarske interese skupnosti in zvestemu tovarišu ohranimo časten in svetel spomin.

Celje, dne 13. maja 1932.

Sreski gremij trgovcev v Celju

TRIKOTAŽA IVAN SAVNIK

Kranj št. 2

Tvornica rokavic in trikotaže DRAVSKA BANOVINA
Izdeluje vse vrste triko-rokavic, kot:

Simplex,
Duplex,

Sveden-imit. svile itd. od najnavadnejše vrste!

Zahtevajte ponudbe in vzorce!

Nov poklic

za dame in gospode z vpeljavo strojnega pletarstva v hiši. Zajamčen zaslužek ca. 1500 Din mesečno.

ker prevzamemo izgotovljeno blago, plačamo zaslužek za pletenje in dostavimo v izdelavo prejo. Pišite še danes po brezplačne prospekte na Domača Pletarska industrija, št. 65, Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva 6.

Veletrovinna kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zantevajte cenik!

Trgovci! Oglašajte v »Trgovskem listu«!

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani